

Kacsóh Pongrác: Rákóczi. Dalfjáték két részben a Dóm téren, este fél 9-től.
XXIV. Szegedi Nyári Tárlat a Horváth Mihály utcai Képtárban. Nyitva 10-től 18 óráig.
Fák és nimfák. Eifert

János és Jung Zseni fotókiállítása a Bartók Béla Művelődési Központ nagyszobájában. Nyitva 10-től 18 óráig.

Kovács Tamás Vilmos festőművész kiállítása a Bartók Béla Művelődési Központ B galériájában. Nyitva: 10-18 óráig.

Czóbel Béla-émlékiállítás a Móra Ferenc Múzeum kupolagalériájában. Nyitva: 10-től 18 óráig.

Vallomások az emberrel. Csongrád megyében élő szakszervezeti díjas képzőművészek kiállítása a Juhász Gyula Művelődési Központban. Nyitva: 10-től 18 óráig.

Hegyi Flórián faragó

kiállítás Kiskundorozsmán, a Petőfi Sándor Művelődési Házban. Nyitva: 10-től 18 óráig.

Pataki Ferenc alkotásai az Ifjúsági Házban. Nyitva: 10-től 17 óráig.

A Móra Ferenc Múzeum állandó kiállításai. Nyitva: 10-től 18 óráig.

Ifj. Lele József néprajzi gyűjteménye, és Bálint Sándor-fotókiállítás Szeged-Tápén (Vártó út 4.). Nyitva: hétfő kivételével naponta délután 3-tól este 6-ig.

Szeged múltja, jelene, jövője. Város történeti kiállítás a Móra-parki városban. Nyitva: naponta 10-től 18 óráig.

Szegediek, háromszor

Egy rendes, úgy értem, rendszeres, szokásos műsor, és két különleges „szólt” Szegedről az elmúlt héten.

A DAK, a Dél-Alföldi Krónika időről időre a régió aktuális híreiről, eseményeiről tájékoztatja az országos nyilvánosságot, s mint minden ilyenfajta műsor, váltakozó sikerrel tesz eleget kitzött feladatának. A siker, a minőség függőben van — sok mindentől. Például az ételtől, attól, hogy mi minden történik éppen a szűkebb hazában. Az évszaktól, hiszen a nyári szezon, úgy tetszik, itt is kötelez. Legutóbb a vitorlázórepülőkről készült, képiles igényes (Kiss Róbert), de csak a látvánnyal „beszedes”, egyéb információktól tökéletesen mentes felvételeket adta nekünk a szezon. Meg a táblári színjátásokat. A felújított kecskeméti református templomot is körbe kerülhették a kamerát követve, a riport szintű amolyan „nyári stílus” készült, hiszen a felvételekből és Király Zoltán három, szépen fogalmazott mondatából mindössze annyit a „hírünk”, hogy a templom szép, mert a kecskemétieknek van érzékük (s gondolom, pénzük) a múlt érvényes objektumainak fölpololásához. Mindezzel már azt is mondtam, hogy a DAK-minőség függ a televíziós újságírók tájékozottságától, időszerű diszpozíciójától. A szerkesztő (Pavlovits Miklós) ügyességétől. A vágóasztalnál tanúsított rátermettségétől. A műsorvezető személyiségétől. Attól, hogy mikor kerül a produkció adásba. És még sorolhatnám. Mielőtt azonban túlzottan megsajnálnánk a DAK stábját, sietek leszögezni, a legutóbbi, nem túl érdekesítő, nyári számban is felfedezhető volt a tudatosan rajzolt szerkesztői ív, a szolgáltatások témakörében született „komolyabb” riportoktól az exkluzív interjú (dr. Klein Sándor pszichológus készítése) át a színes szösszenetekig. Formailag a DAK-

ban minden rendben, nyugodt, magabiztos, bejáratott. Már „csak” több valódi riportot kellene csinálni, s a jobbnál jobb műsordarabokat valami természetesebb egyszerűséggel, és a mindennapi való összefüggéskeresés lázas mesterkéltségével „szövegösszekötni”.

A vasárnapi Zenebutik is jórészt innee merített, a város zenei életének részesei is szerepeltek benne. Így a Weiner kamarazenekar Weininger Richárd vezényletével, a Canticum kórus, Holloy Kálmán, a táncosok és mások... Nem ők tehetnek róla, hogy a „butikjelleg” fönttartásáért való szívós küzdelem ugyancsak meglátzik mostanában Juhász Előd hajdan friss hatású műsorain. Olyan mutatványokra kényszeríteni egy kórus tagságát, hogy énekülés közben sáfaljának a szökőkút keskeny kópárkányán — lehet, de minek? Annyira nem volt meleg ezen a vasárnapon, hogy ily szoros vízközel nélkül ne lett volna élet az élet, és a jelenetsor, végén a slusszpoénnal (a kórus tagok közül valaki egyszóval veszítette, és beelépett...), egyáltalán nem a butikkalvadat erősítette, hanem groteskségében, a mesterkéltség rossz ízét. Több ilyen, kimódoltságában enyhén nevetséges jelenet tanúi lehetünk, de hát ez korántsem szegedi, hanem Zenebutik-specialitás. A műsorvezető „életbeugáron fontoskodó” „életbeugáron fontoskodó” kérdéseit a riportbetétekben csak Szörényi Leventét és Bródyt nem bénították meg. Elhallgattuk volna még egy darabig okos beszédüket az István-előadások előzményeiről, hatásairól, jövőjeiről. Szörényi a városról is hízelgő, talált, érvényesítő mondat három jól választott jelzőben. Az előadásokon készült televíziós felvételek viszont...
 Illusztrációnak talán jók. De a dóm színpadi fényviszonyok között lehetetlennek tévesen is érvényes felvételt produkálni, s csak remélhetjük, eszentül

is képi hangulatfesként, nem a szegedi színházi produkció tévés közvetítésének igényével használják.

A harmadik szegedi produkció, Mocsár Gábor portréfilmje tetszett legjobban. Pavlovits Miklós volt a szerkesztő-rendező, Kléner György az operatőr, Szabó István a reporter, Szabó Bea a vágó. Balla László a gyártásvezető. Utóbbi ket-tejük nem szokás a recenziónban emlegetni, azért teszem, mert a vágónak (is) köszönhetni a beszélgetés feszességét, ritmusát, a hasonló műsorokban gyakori, bántó döccenőktől való mentességét. S Balla Lászlónak nyilván sok munkája van azok mögött, amelyek a dolgozószobában folytatott beszélgetés alatt az író életének más, meghatározó helyszínein készültek. S csodák csodája, egyszerű természetességgel illeszkedtek Mocsár Gábor mondanivalóihoz, osztatva elfoglalt drukker-izgalmunkat. A magam részéről elsősorban azért szurkoltam, nehogy a műsor főszereplője — mint annyiszor már, hasonló riportterekben — kimozdítassék mai, hétköznapi környezetéből, s megsejtassék szülőháza, iskolája, életének egyéb fontos szinterei tájéka. A televíziós szakemberek okos érzékenységére, s az író-főszereplő ismeretére vall, hogy meg sem próbáltak „művészkedni” — 25 percen! Mocsár „zegzugos életútját”, sokműfajú művet ennyi műsoridő alatt persze lehetetlenség teljességében megmutatni, de az essen-cialis — „átjött”. A felelő-ségteljes írói bátorság, a nyílt, őszinte emberség, az élettapasztalatokból merített bölcs ironia, a sokat próbált emberek kristálytisza világlátása és érzékeny humanuma „sütött” a képernyőről. Mocsár Gábor csak ült az írógépe mögött, mondta, amit gondolt, mint mindig. S a székükhöz szö-gezett.

Sulyok Erzsébet

Népzenei találkozó

A Petőfi Sándor Művelődési Ház és a citerabarátok klubja közösen rendezte, a szelmalomnál jókora embertömeg élvezte. Így lehetne summázni a vasárnapi népzenei találkozót, amelynek alkalmából Dorozsmán nemcsak népi együttesek és zenekarok, továbbá szólóban fellépő népművészek mutatták be tudásukat, de népművészi vásárt is rendeztek, s az érdeklődők a művelődési házban megtekintették Hegyi Flórián faragó kiállítását is. Az immáron hagyományos rendezvény színes, érdekes műsorát ifj. Lele József néprajzkutató vezette, és (megint csak a tradícióknak megfelelően) sok-sok, népművészetet szerető ember kedvét töltötte. Képünkön: a Napsugár citerazenekar a szelmalom előtt.

Nagy László felvétele

Csak Szegeden

István, a király – könyvben

A film bemutatójával egy időben vártuk — ha megkésve is, de most végre itt van: megjelent Koltay Gábornak, a rockopera rendezőjének István, a király című könyve. A héten a szabadterei játékok meg hátra-levő két István-előadásának alkalmából a kötet már megvásárolható — egyelőre csak Szegeden!

Az Ifjúsági Lap- és Könyvtár jóvoltából napvilágot látott könyv előszavát író Koltay azért szűk-séges idézni, mert az „István-jelenség” lényegét az alkotók szemszögéből összegyűjtve, „Rendkívüli érzés volt tapasztalni a minden oldalról megnyilvánuló rokonszenvet, biztatást. Előállt az a furcsa helyzet, hogy még el sem készült a film, de már a részletek-déseket is ezerszer megvitatták pro és kontra vélemények láttak napvilágot. Az volt a célunk, hogy egy — lehetőség szerint — nagy

hatású produkcióval közös gondolkodásra készítsük a közvéleményt.”

Hogy a kitűzött cél sikerült, mindnyájan jól tudjuk. Am e közös gondolkodásról most oly formában nyújt dokumentumot ez a gyűjtemény, hogy a teljesség megvalósult igényével mutat föl mindent, ami csak az utóbbi másfél esztendő legnagyobb érdeklődést kiváltott hazai produkciójával kapcsolatos. Dokumentumok, elemzések olvashatók Szent István koráról és művéről, megtalálható a teljes stáblista, akad terjedelmes beszélgetés az alkotókkal, és némi ironikus visszapillantás is (az „Íróasztal mellett ülnék jó emberek” című fejezetrezsben) a városi régió produkció helyszíne körüli mizeriákról. Megszólalnak a közreműködők, Berek Kati épp-úgy, mint Vikidál Gyula és Nagy Feró, vall az operatőr, Andor Tamás, közreadatik a

Magyar Ifjúságban, illetve a televízióban lezajlott viták anyaga, s ami talán a leginkább figyelemreméltó, szép számban olvashatók fiatalok és idősebbek, iskolások és értelmiségiek, neves politikusok és egyházi személyiségek, szakmabeliek és laikusok véleményei.

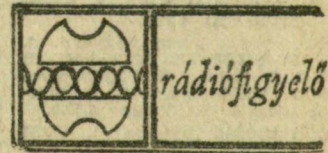
A mintegy 240 oldalas, okkal érdeklődésre számot tartó könyv tartalmát gazdag képanyag egészíti ki, a stúdiófelvételek fotóitól az előadások felvételein át a film Cannes-ig tartó utóéletét bemutató képekig. Köztöltük a legvonzóbbnak és sorok írója mégis azt a kettőt tartja, amely a székefahérvári ősbemutató alkalmából az Árpád-házi királyok városában készült, s az alkotók tisztelgését dokumentálja a nagy király — tulajdonképpen a magyar történelem előtt.

D. L.

Rákóczi búcsúja

Mármint Szegedtől, a szabadterei játékoktól, ahol hosszú évtizedek csöndje után újították föl, s ma, kedden este már búcsúzik is. Kacsóh Pongráctól szinte menetrendszerűen viszik színpadra a János vitét, másutt is, a szegedi szabadterin is, most kockázatott a fesztiválgazdagság, s Ruitner Sándor átáldozásában, Horváth Zoltán rendezésében megpróbáltak az elfeledett Rákóczival. Érdekes vállalkozás, még ha az eredmény vitatható is. Képünkön a színháztörténeti jelentőségű előadás két kulcs-szereplője: Leblanc Győző (II. Rákóczi Ferenc) és Mészöly Katalin (Lubomirska hercegnő) az első felvonás-ban.

Beszéljen a cipő

Két emlékvillanás: Hofi Géza valamikor 1968 táján a később oly híressé lett csizma-számában tüzte napirendre a hazai cipőipari vizsgálatonak éppenséggel nem mondható helyzetét. „Csizma — de vajon csizmolnap is?” — kérdezte. Aztán: egyik, római jellemnek nem nevezhető ismerősömnek néhány éve nagyon tetszett a Ha a cipőm beszélni tudna kezdetű sláger. Feltehetően azért (is), mert jóleső, titkos elégtelleg állapíthatta meg a dalszöveg kapcsán, mi minden is történhet (de hálstennek nem történhet), ha cipője beszélni kezdven, a világ némienem ismereteket szerzhetne ilyen-olyan, „her-nyós” manipulációiról.

Meglehet, a fenti két emléképecske idéződött volna föl, ha Hegyi Imre reporter nekem is fölteszi azt a kérdést, amivel pénteken délután a Kossuth-adón a Húszas stúdió műsora kezdődött: mi jut eszébe arról a szóról, hogy cipő? Amivel éppen elég ember került ily módon abba a helyzetbe, hogy véleményt kellett mondania, hőségesen eleget mondó volt hallani, hogy gyermekcipőt szinte soha nem lehet kapni, általában legtöbbször az nincs, ami éppen kéne (tegyük hozzá: nem csak cipőből!), a jó minőségű kevés és rettenetesen drága, szandálszezon van

télen és csizmazóság nyáron — stb., stb.
 Mindezek után fölhangozt a már említett sláger — egyben a Húszas stúdió Made in Hungary című adásának alcíme is ez volt — s jó a kommentár: hát akkor beszéljen a cipő...

A lábbeli pedig mesélni is kezdett, ama megoldás jóvoltából, hogy a műsor készítői ellátogattak a szombathelyi Sabaria Cipőgyárba. S miközben időről időre „cipős táncdalok” részletei vágtak be a mondókák közé, fölöttébb sok hasznos dolgot megtudhattunk a gyár történetéről, a vezérigazgató-helyettes életéről, a fiatal főmérnök hivatástudatáról, továbbá az igen jó riporteri kérdések jóvoltából azért arról is, hogy a magyar cipő minősége valaha milyen híresen jó volt, mai sanyarú állapotoknak pedig többek között anyag-ellátási, illetve anyagminőségi gondok az okai.

Az adás egy órájából az eddigiek, vagyis úgy 30—35 perc után következett az író lett volna: rendjén is a dolog. Csakhogy később a felsoroltakon kívül vajmi kevés újdonságot ismerhetünk meg, ami érdemben arról szólt volna, amit a műsor elején végigkérdeztünk oly egyszerűen kifejtettek. Lassan, de biztosan egyre inkább a nem valami felemelő emlékü „termelési riportok”, érdeke-

szítónek nemigen nevezhető kategóriája felé csúszott minden. Igaz, messze a jobbik, a színvonalasabb fajtából, hiszen éppen a vége felé hallhattuk a legem-beribb, az empátikus megközelítés iskolapéldájának is minősíthető, rendkívüli emberi-társadalmi tanulságokat fölmutató beszélgetést azzal a munkásnővel, aki öt évvel a nyugdíj előtt is a norma kiszolgáltatottja. („Megy lefelé, ahogyan öregszünk... valahogy nincs ez jól.”)

Ilyenkor lehet azt mondani: ez a méreg, nem a füstszűrős cigarettal! Kiváló kérdések, pompásan „elkapott” téma, színvonalas riportírások — és vagy a környezet, vagy a rossz időbeosztás miatt (ki tudja?) arányában elhibázott. Így összességében hatásfokából lényeges mennyiséget elvesztő opusz kerekedett. Kevés annyit megállapítani: kár. Mert Hegyi Imre már jó néhány műsorával (emlékezzünk csak a híressé lett selyemfűk-riportra) bebizonyította, érdemes alaposabban figyelni munkáira. Tulajdonképpen a cipő-mesék ziccerét sem hagyta ki — csak ragvógó kapálós helyett éppen csak bepofozta a hálóba a labdát. Gó! — gól, tudjuk. De szépet az ember már csak attól vár el, akiről tudja, hogy képes is élvezni.
 Domonkos László

